

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 33. Gesta post devastationem oppidorum narrantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

tumultu factum est, cymbæ omnes ad portum unum sub terreo tumulo in formam castelli extemporaliter exstructo, eo sine retractæ sunt, ut & Neophyti ab hostibus fugientes accommodè Igaïm transmitterent, & ipsis prædonibus transcurrendi commoditas subtraheretur. Præterea variis in locis fluvius, quæ vadari poterat, milite firmatus est: & trans ipsum Igaïm insidiæ in adjacentibus nemoribus collocatæ sunt, unde in palantes latrones ex improviso effusarmati Neophyti, hostium non paucos, indemnes ipsi, interfecere.

CAPUT

XXXIII.

Gesta post devastationem oppidorum narrantur.

Fama calamitatum augetur.

Caapienses, Caarocensesque transfugunt.

Ab Paranensibus recipiuntur.

Auxilia quaeruntur.

Didacus Boroa hostibus se opponit.

Ad Regem scribitur.

Littera miraculo servantur.

Numerus abactorum ab Mamalucis.

INTEREA ubique trepidabatur, Jesu-Marianis fugientibus, famam calamitatis ubique spargentibus, & in immensum augmentibus: narrabant enim deleta esse cuncta Tapensis provinciæ oppida, hostes Urvaicensibus imminere, plerosque Patrum de medio crudeliter sublato. Auxit metum Antonius Ruifius, cui ferebant cœlitus revelatum fuisse, de novo fundata ad Urvaicam oppida aliquando ab Mamalucorum furore loco motum iri; & ipse, audito, hostem per Tapensem regionem grassari, autoritate usus præceperat Sociis Urvaicensibus, ut igne oppidis injecto, gentem omnem versus Paranam in tutum reciperent. Quod mandatum statim accipientes Caasapaminenses, templo suo domibusque concrematis, effusâ fugâ (quamvis hostis quadraginta leucis abesset) ad Paranam se contulere. Hos sequuti Caaroenses, patrium etiam solum, incenso oppido, deseruere. Et jam Caapienses, Caasapaguaensesque fugere inceperant, cum Didaci Boroa Provincialis mandata perferuntur, jubentis, ne se quis loco moveret, antequam ipse coram rem totam perspexisset. Acceperat is invasionis nuncium in itinere ex Assumptionis urbe ad Paranam veniens, quò dum pervenit, mille & quingentis Caasapaminensium capitibus ad desertam concrematamque patriam redire renuentibus occurrit, quos omnes Itapuanis commendavit. Paululum progressus obviam habuit Caaroenses, quos ad reliquas Paranae colonias remisit, donec maturè de reaedificandis tutiori in loco oppidis consultaretur. His rebus intento trepidum nuncium adfertur, Josephum Oregium fugitivos Neophytos comitantem in desertis locis errore viæ perditum fuisse. Triduum hæc fama anxios tenuit, quoadusque nunciatum est comparuisse. Ex itinere, Provincialis à Paraquariæ Prætoris auxilia postulans, pro responso accepit, ab iisdem Mamalucis Itatinenses ex adversa parte etiam vexari, nec è Republicæ bono videri, si copiolæ paucorum civium in tot loca distraherentur. Prætoris Argentei fluvii filius, militiæ Hispanæ præpositus, alias res causatus, & Civitas Sancti Joannis, auxilia etiam denegavere. Didacus Boroa externorum subsidiorum spe dejectus, mirabili celeritate ad Tapensem provinciam properat, dispersatos hinc inde Neophytos in unum eogit, fortissimorumque Barbarorum ex variis oppidis haberi delectum imperat: quorum in comitatu trans Igaïm ire ausus est, eo sine, ut saltem metu injecto prædonum audacia infringeretur. Sed elapsis cum præda hostibus, in destructis oppidis nihil nisi cadavera virorum fœminarumque crudelitate oppressorum, & in Jesu-Mariani templi ruinis altare scedè conspurcatum reperit. Humatis corporibus, invasionis seriem exquisitis litteris ad Regem Catholicum scripsit. Quæ litteræ, ducentis ab Lusitania leucis summâ perfidiâ in mare projectæ, miraculo ad litus Ullisipponense postmodum repertæ, Regique traditæ sunt: cum æquali Sociorum laude, & prædonum infamia. Secundum id, destructorum oppidorum incolas in Caaroensem, Caasapaminensemque agrum cum Sacerdotibus transtulit, ibi tamdiu in desertis villis nutriendos, donec commoditas restituendæ rei appareret. In hac depopulatione viginti-quinque millia partim Neophytorum, Catechumenorumque ab Sociis reductorum, partim Ethnicorum eorundem curæ destinatorum, ab Mamalucis in Brasiliam abacta fuisse (ut mortuos in itinere taceam) satis constat. Sic Tapensis provinciæ Socii spem promovendæ rei ultra Igaïm amiserunt, & metum alterius jacturæ altè concepere, non diu post ad novos luctus calamum meum citatura.